

Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Bult Karl-Eriks stuga

Bult Karl-Eriks stuga ligger den gamla gruvarbetarstadsdelen Elsborg i Falun. Byggnaden tros vara uppförd på 1600-talet och utgör en del av Världsarvet Falun. Bult Karl-Eriks stuga byggnadsminnesförklarades 2007.

Beskrivning

Historik

Bult Karl-Eriks stuga är sannolikt uppförd på 1600-talet i samband med att Elsborg reglerades och blev en stadsdel för gruvarbetarna vid Falu gruva. Byggnaden har den för gruvarbetarstugorna typiska utformningen med gavel mot gatan och endast ett rum. Interiören bär prägel av 1800-talets första hälft.

Stugan har bebotts av gruvarbetare fram till 1900-talet. Under en period inhyste huset ett skomakeri. Huset anses vara Faluns minsta bostadshus med 9 kvm bostadsyta. Under åren 1882–1910 beboddes stugan av Karl-Erik Hellström, som givit stugan dess namn, med hustru och sex barn. Stugan genomgick en renovering 1992–93.

Miljö

Bult Karl-Eriks stuga är en välbevarad gruvarbetarstuga i stadsdelen Elsborg i Falun. Elsborg ingår som en viktig miljö inom världsarvet Falun. På fastigheten finns ytterligare en gruvarbetarstuga som är moderniserad och tillbyggd och fungerar som bostadshus.

Figur 1. Stugan ligger i korsningen Bondegatan/Bergshauptmansgatan. Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Byggnaden

Bult Karl-Eriks stuga är en enrummig gruvarbetarstuga, 3x 3 meter stor. Byggnaden är uppförd av liggande timmer i en våning. Fasaderna är klädda med faluröd träpanel. Taket är täckt med lertegel.

Interiören består av ett rum. Väggarna är lerklinade och dekorationsmålade. Väggarnas nederdel under bröstningslisten är marmorerad, medan de övre väggpartierna är målade i en rosa färg med ett svart mönster. Taklisten är prydd med en enkel blomdekor.

Figur 2. Stugans 9 kvadratmeter är placerade i kanten av tomten för att utnyttja markytan så effektivt som möjligt. Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Figur 3. Stugan ligger dikt an mot gatan, likt många andra gruvarbetarstugor. Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Figur 4. Gaveln mot Bondegatan. Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

**Figur 5. Stugan har huserat hela gruvarbetarfamiljer.
Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.**

**Figur 6. Stugans interiör är välbevarad med intakta dekormålningar.
Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.**

Byggnadsminnesförklaring

Motivering till byggnadsminnesförklaringen

Bult Karl-Eriks stuga är en ovanligt väl bevarad gruvarbetarstuga. Byggnaden har ett högt kulturhistoriskt värde genom att byggnadens ursprungliga storlek liksom äldre inredning väl bibehållits och därigenom kan ge en god bild av boendevillkoren för gruvarbetare i Falun i äldre tid. Byggnaden utgör ett gott exempel på de många gruvarbetarstugor som var den vanliga boendeformen för gruvarbetarna vid Falu gruva. Byggnaden är därför av stort socialhistoriskt intresse.

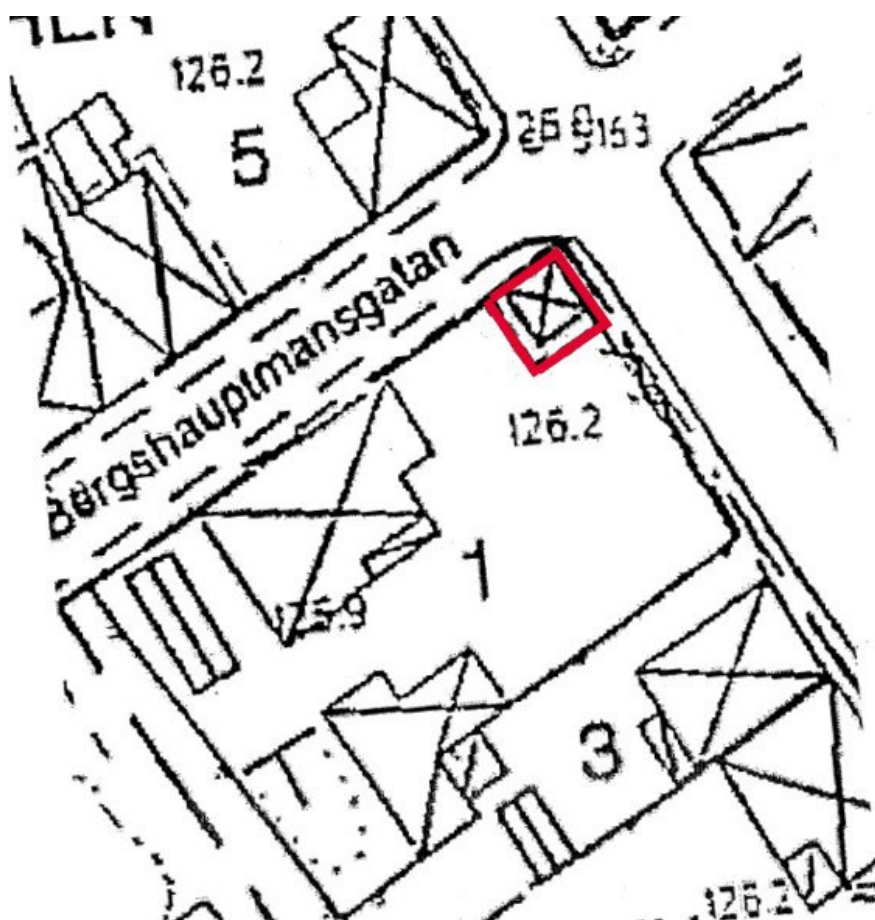
Skyddsbestämmelser

Skyddsområdet omfattar del av fastigheten Gruvdrängen 1 enligt situationsplan. Skyddsföreskrifterna omfattar gruvstugan Bult Karl-Eriks stuga.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas, byggas om eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
2. I byggnadens inre får inte ingrepp göras i stomme eller ursprunglig
3. rums indelning.
4. I byggnaden får inte göras ingrepp i eller ändring av fast inredning såsom dörrar, fönster, lister, paneler, ytskikt, golv, tak och spis.
5. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
6. Det område kring byggnaden som på situationsplanen avgränsas med röd linje skall hållas i traditionellt skick. Nybyggnader får inte ske inom detta område.

Samråd skall ske med länsstyrelsen i frågor som rör underhåll och vård av byggnaden och område.

Om särskilda skäl föreligger för att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsföreskrifterna får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till sådana förändringar.

Figur 7. Situationsplan som visar byggnadsminnets skyddsområde. Ur beslut 2007.09.03.

Administrativa fakta

Kommun: Falun

Fastighetsbeteckning: Gruvdrängen 1

Byggnadsminnesförklaring: 2007.09.03

Tillgänglighet: Tillgänglig utifrån. Stugan ligger på en hörntomt och det går att titta in genom fönstren på den välbevarade interiören.

[Byggnadsminnesförklaring Bult Karl-Eriks stuga beslut 2007.09.03](#)
[Bult Karl-Eriks stuga i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister](#)